

13. 8. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Děti již mají svého zastávce, novela zavedla úřad dětského ochránce práv

Naslouchání mladé generaci a zprostředkovávání jejich názorů institucím, systémové sledování a prosazování práv dětí podle Úmluvy o právech dítěte a dalších mezinárodních smluv, prověřování postupu úřadů, zařízení a institucí, ve kterých děti žijí a tráví čas, sledování dodržování práv dětí se zdravotním postižením. To vše a spoustu dalšího je náplní práce nově zřízeného úřadu dětského ombudsmana neboli dětského ochránce práv, zavedeného novelou zákona č. [349/1999 Sb.](#), o veřejném ochránci práv a o ochránci práv dětí, jež je účinná od 01.07.2025.

Novela zavádí model dvou samostatně působících ombudsmanů – tedy stávajícího veřejného ochránce práv, a nově toho dětského, zabývajícího se naplňováním práv osob mladších 18 let, kdy však budou oba působit v rámci již existující a fungující Kanceláře veřejného ochránce práv sídlící v Brně.

V čem spočívá činnost dětského ombudsmana

Dle slov Kláry Šimáčkové Laurenčíkové, zmocněnkyně pro lidská práva, je „*úkolem dětského ombudsmana zajistit, aby se o dětech nemluvalo bez dětí, a nemusely dlouho čekat na podporu a zastání.*“[\[1\]](#) Zatímco dosud byla problematika dětských práv pouhým zlomkem působnosti veřejného ochránce práv, nyní je pro tuto problematiku zřízen samostatný úřad, který bude schopen dané odvětví uchopit širěji a věnovat mu veškerou potřebnou pozornost a úsilí.

Jinými slovy dětský veřejný ochránce práv Typicky se tak například bude jednat **o orgány sociálně-právní** má za cíl sledovat a hodnotit, jak se v České republice dodržují práva dětí (tedy například provádět výzkumy a vydávat stanoviska a doporučení), navrhnout případná zlepšení, včetně změny právní úpravy nebo ratifikace mezinárodních smluv, vzdělávat děti i širokou veřejnost, naslouchat mladé generaci a její názory zprostředkovávat dalším institucím, spolupracovat s dalšími organizacemi, jak v České republice, tak i v zahraničí, a činit další kroky, jimiž je možné předejít případným úskalím.[\[2\]](#)

Významnou náplní práce dětského ombudsmana je tak ze své vlastní iniciativy, ale rovněž i na základě stížností dětí a jejich blízkých, prošetřovat a prověřovat jednání mnoha různých úřadů, osob, institucí a zařízení vykonávajících veřejnou správu v oblastech, které se dětí nejvíce dotýkají, a to jak v rovině obecné, tak individuální. Může se tak jednat o zařízení péče a ochrany dětí, tak o úřady rozhodující o jejich konkrétních právech a povinnostech. Typicky se tak například bude jednat orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), školská poradenská zařízení jako jsou například pedagogicko-psychologické poradny, ředitele škol a školských zařízení v situacích, kdy například rozhodují o přijetí, vyloučení či přestupu dítěte, dětské domovy, diagnostické a výchovné ústavy, úřady práce, které rozhodují o dávkách pro dítě (přídavek na dítě, příspěvek na péči, mimořádná okamžitá pomoc na potřeby pro dítě, příspěvek na úhradu potřeb pro dítě v pěstounské péči aj.), či úřady správy sociálního zabezpečení, které mohou rozhodovat třeba o sirotčím důchodu, a mnoho dalších. [\[3\]](#)

Kdo může být zvolen dětským ombudsmanem

Dětským ochráncem práv se může stát osoba starší 35 let, která dosáhla vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva, v předchozích 10 let získala alespoň 5 let praxe v oblasti ochrany práv dětí a výkonu této funkce svědčí její znalosti, zkušenosti a morální vlastnosti. O výkon funkce se pak budou moci ucházet rovněž soudci, a to zejména ti se zkušenostmi z oblasti opatrovnických sporů.[4]

Oba ombudsmani budou dle novely i nadále voleni Poslaneckou sněmovnou na funkční období 6 let, kdy 2 kandidáty navrhuje, jako tomu bylo doposud, prezident republiky, 2 kandidáty Senát a další 2 kandidáty nově navrhuje orgán složený z představitelů vysokých škol, přičemž je zachováno, že nikdo nemůže být zvolen více než dvě na sebe navazující funkční období. Další zavedenou novinkou je pak zřízení hodnotící komise složené z vědců, akademiků, občanské společnosti a národnostních menšin, jejímž účelem je zhodnocení jednotlivých navržených kandidátů, po kterém bude na základě dosažených poznání a výsledků teprve následovat volba samotná. V případě dětského ombudsmana se do hodnotící činnosti zapojí rovněž představitelé organizací zastupující zájmy dětí a děti starší 15 let.[5]

Děti jako poradní orgán ombudsmana

Hodnotící komise není jediným případem, kdy se do záležitostí týkajících se volby, či činnosti ombudsmana budou moci zapojit děti. Stejně jako stávající veřejný ochránce práv zřizuje i ten dětský svůj poradní orgán, jehož členy ovšem mohou být jmenovány děti ve věku 12-18 let, a to maximálně do dosažení jednadvacátého roku věku.[6] Tento krok by měl dětskému ombudsmanovi ještě více pomoci porozumět tomu, co děti nejvíce trápí a nahlížet na dané situace jejich očima.

Kdo a jak se na dětského ombudsmana může obrátit

Na dětského ombudsmana se může obrátit každý rodič, blízký člověk dítěte, pedagog, zdravotník, sociální pracovník, dítě samotné, či kdokoli další, kdo ve svém okolí zaznamená porušení práv dítěte a chtěl by na takové systémové pochybení upozornit.

S kanceláří veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí se pak taková osoba může spojit prostřednictvím online podání na webu portal.ochrance.cz, na e-mailové adrese podatelna@ochrance.cz, na telefonním čísle +420 542 542 888, prostřednictvím datové schránky (jz5adky), poštou či osobní návštěvou na adrese Údolní 39, 602 00 Brno.

Stačí uvést své jméno a příjmení, kontakt (adresu trvalého pobytu, telefon, případně e-mail), jméno a příjmení dítěte, jeho aktuální věk a vztah, ve kterém se s ním osoba nachází (dcera, vnuk, žák, ...), na koho osoba stížnost podává (úřad, zařízení, někdo jiný), v čem stížnost spočívá, čeho se osoba snaží dosáhnout, jak dosud bránila práva dítěte a jak to dopadlo. K podání by pak měly být přiloženy kopie rozhodnutí úřadu a jiných písemností, pokud takové jsou. [7]

Závěr

V dětském ochránci práv by tak nyní děti měly nalézt svého právního zastávce, na kterého se nejen ony budou moci v případě shora uvedených problémů, či úskalí obrátit. Jedná se tak o významný krok vpřed, který napomůže předcházet nežádoucím stavům vznikajících v důsledku dosavadní roztržitosti systému ochrany práv dětí u nás.

Česká republika byla spolu Německem, Portugalskem a Rakouskem jednou z posledních zemí Evropské unie, kde tento úřad ještě stále nebyl zaveden. Tímto krokem tak nejen že bylo úspěšně vyhověno dlouhodobému požadavku Výboru pro práva dětí OSN, jenž se opírá o Úmluvu o právech

dítěte, ale také byla výrazně posílena ochrana dětí, kdy se respekt k jejich právům a jejich dodržování stále ještě v praxi objevoval jako významný nedostatek.^[8]

Mgr. Marta Lebdušková,
paralegal

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice - Dražkovice

Truhlářská 1108/3
110 00 Praha 1

Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz

[1] Na práva dětí dohlédne dětský ombudsman. Vláda schválila novelu zákona, kterou připravil ministr pro legislativu Michal Šalomoun. Online. Vlada.gov.cz. Dostupné >>> [zde](#). [cit. 2025-07-08].

[2] Ochrance.cz. Online. Dostupné >>> [zde](#). [cit. 2025-07-08]; Deti.ochrance.cz. Online. Dostupné >>> [zde](#). [cit. 2025-07-08].

[3] Tamtéž.

[4] § 2 odst. 3 zákona č. [349/1999](#) Sb., o veřejném ochránci práv a ochránci práv dětí, ve znění pozdějších předpisů

[5] § 2 zákona č. [349/1999](#) Sb., o veřejném ochránci práv a ochránci práv dětí, ve znění pozdějších předpisů

[6] § 21i zákona č. [349/1999](#) Sb., o veřejném ochránci práv a ochránci práv dětí, ve znění pozdějších předpisů

[7] Ochrance.cz. Online. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/>. [cit. 2025-07-08]; Deti.ochrance.cz. Online. Dostupné z: <https://deti.ochrance.cz/>. [cit. 2025-07-08].

[8] Na práva dětí dohlédne dětský ombudsman. Vláda schválila novelu zákona, kterou připravil

ministr pro legislativu Michal Šalomoun. Online. Vlada.gov.cz. Dostupné >>> [zde](#). [cit. 2025-07-08].

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)